Anul I. Cernăuţ, Sîmbătă 9 Maiu 1908. Nr. 2.

Apărarea Neamului

organ politic-poporal-creştin.

Apare în fiecare Sîmbătă.

ABONAMENTELE:
Pentru monarhia austro-ungară:
Pe un an 6 coroane, 6 luni 3 coroane, 3 luni 1 coroană 50 bani.
Pentru Romînia şi străinătate:
Pe un an 10 franci, 6 luni 5 franci, 3 luni 2 franci 50 bani.
Abonamentele se plătesc înainte.

Redacţia şi Administraţia:
Cernăuţ
= Strada Stefaniei No. 13. =
Un număr costă 15 bani.

INSERŢIUNILE:
Un rînd petit sau spaţiul său costă pentru publicarea odată 12 bani, de doauă ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului costă şirul de petit 50 bani.
Prenumeraţiunile şi inseratele se primesc la administraţie, strada Stefaniei No. 13.
Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se înapoiază.

Un cuvînt spre lămurire.

Lipsa de orice fel de întocmiri politice, cari ar fi fost în stare să ni ferească neamul nostru din ţara noastră de atacurile străinilor, arătînd acestora, că sîntem toţi una, a silit pe o mînă de bărbaţi cu tragere de inimă să se pună încă înainte de doi ani în slujba neamului nostru şi să ne strîngă pe toţi în un partid mare naţional. Nu-i vorbă, era pe acele vremuri un partid în ţară, care-şi zicea partid ţărănesc; dar acesta afară de aceea, că în gazeta lor batjocurea numai preoţimea şi sădea ură între aceasta şi între învăţătorimea noastră, nu făcea alta nimică pentru poporul nostru. Şi fiindcă străinii ne împresurau pe zi ce mergea cu mai multă putere, aceşti cîţiva bărbaţi s'au pus să ni facă o întocmire politică asemenea cum o aveau şi celelalte neamuri din ţară.

Inainte de toate a scos gazeta *„Apărarea Naţională“*, care avea să deie glas tuturor hotărîrilor, ce se vor fi luat de cătră fruntaşii romîni din ţară. Şi ca fruntaşii să fie aleşi cu voea poporului, s'a fost chemat la Suceavă în ziua de 21 Faur 1907 o mare adunare poporală, la care au fost faţă cîteva mii de gospodari, mai toţi funcţionarii şi toată preoţimea din ţară. Cu o însufleţire mare a ales aceasta adunare pe fruntaşii săi, cărora li-a dat în mîni conducerea poporului nostru în toate afacerile politice: a ales *»comitetul naţional central«* stătorind totodată, ca acest comitet să fie cu şederea în capitala ţării, în Cernăuţ.

Şi acest comitet s'a şi apucat fără întîrziere de lucru şi făcînd adunări poporale prin toate districtele, a ales *»comitete districtuale«*, cari au trimis bărbaţi de încredere în comitetul naţional central.

Astea se întîmplaseră în ajunul alegerilor deputaţilor pentru sfatul împărătesc. Cum am fost noi primiţi decătră fraţii noştri, cari se numeau prieteni ai ţăranilor, nu o mai repeţim, căci primirea aceasta din partea lor va fi o pată pentru întreg poporul romînesc pe vecie. Dar cu toate batjocurile comitetul naţional lucra mereu înainte. La alegerile pentru sfatul împărătesc, a pus comitetul central după ce se puse în conţelegere cu comitetele districtuale asupra persoanelor, cari aduseră la cunoştinţă că ar voi să candideze, candidaţi în toate districtele romîneşti.

Fiind partidul nou-înjghebat un partid încă de tot tînăr, era lucru firesc că el a căutat ca să facă cu cineva, care i-ar sta în ajutor pentru alegerea candidaţilor săi, o legătură, cum se obicinuieşte a se face în fiecare ţară, care alege deputaţi în sfatul ţării. Şi pentru alegerea aceasta comitetul naţional, după multă chibzuinţă şi

după ce ascultase pe toate comitetele districtuale, a luat hotărîrea să facă legătură cu partidul jidovilor ce stau sub conducerea deputatului Dr. Straucher.

In aceasta legătură comitetul național nu s'a legat la nimică mai mult, decît că în schimb pentru ajutorul primit dela acest partid la alegerea candidaților puși de el, să sprijinească pe candidații acestui partid, puși în orașul Cernăuț. **Cu trecerea alegerilor, s'a desfăcut și legătura făcută anume nnmai pentru aceste alegeri.**

Cu toate că protivnicii partidului național o știau asta prea bine, căci și ei doar făcuseră trei ani înainte cu acelaș Dr. Straucher și cu acelaș partid legătură pentru trecerea candidaților lor; o legătură care avea să fie mai tare decît legătura făcută de comitetul național, deoarece ei se legaseră să formeze la un loc și un club, așa numitul »club al Freisinnigilor«; cu toate că ei în gazeta lor »Voința poporului« trîmbițaseră că acest Straucher este cel mai mare prieten al țăranului romîn, partidul național a fost împroșcat de ei cu sudalmele cele mai grosolane, cînd a adus la cunoștință obștească legătura făcută.

Și cu toate că a trecut chiar un an întreg, decînd aceasta legătură se disfăcusă, tot acele sudalme le întîlnești în gazeta lor, și az, ba pare că cu ce vremea trece, ele devin tot mai grosolane și pata ce ni-au făcut-o contrarii, în loc să dispară, ea se tot lățește.

Noi cu partidul domnului Dr. Straucher nu mai avem nimică nici în clin, nici în mînecă; alegerile s'au trecut, ei merg drumul lor și noi al nostru.

Vremea trecută a adus însă cu sine, că partidul național întru întărirea poporului romînesc și întru scăparea lui din ghiarele lipitoarelor, cari îi sug și măduva, să se îngrijească de alte legături, cari poporului să-i aducă foloase. Din capul locului păstrarea legii și a limbii ni-a fost cea mai mare grijă.

Intru păstrarea acestor două odoare nu am cruțat nici o jertfă, cum n'am cruțat asemenea nici o jertfă pentru respîndirea credinței creștinești.

Starea poporului nostru din ce în ce devine mai rea, traiul mai greu și apăsarea mai nesuferită.

Cu toții videm, că trebuia de aflat mijloc, care ar fi în stare să aducă o schimbare spre bine și întru aflarea acestui mijloc am aruncat ochii în toate părțile, la toate neamurile și am văzut că mai ales în țările din apus, locuite de Nemți, lucrurile stau cu totul altfel, căci acolo țăranul este țăran și nu slugă la străini. Și aceasta stare a lucrurilor este de mulțămit numai întocmirilor politice, cari s'au făcut de cîțiva iubitori de neam în aceste țări.

FOIȚA.

Popă fără voie.

(V. A. Urechiă.)

Ci-că era odată în Câmpina un biet cismar și-i zicea lumea „Guraliul“ că-i toca gura mai dehai decît toaca de la biserică spre zi de sărbătoare. Jupîn Guraliul era om nevoiaș, ca avea de la Dumnezeu o casă de copii și avea ș'o muiere mereu bolnavă, de nu-i ajungea lui munca meșteșugului, ci încă bietul creștin era silit să vază tot el și de copii și de casă în locul muerei.

Păi ci-că se stîrnise odată sub Mihai-Vodă, cel viteaz, resmeriță în țeară, și trecea Vodă cu oastea spre Ardeal, cu oaste cîtă frunză și earbă. Și cum trecea Vodă prin Cîmpina, călare pe un cal alb, de-ți părea Arhanghelul Mihai, eată mări, că aude pe Guraliul, care stînd călare pe puntea pîrlazului Popei Onufriei, mi 'și învîrtia limba în gură ca melița și mi-i turna popei la injurături de curgea gîl-gîl, ca potopul de gîrlă sprăvălită pe pripon, la urlătoare.

— Da ce înjuri tu, mai jupîne, pe părintele strigă Vodă, oprindu'și calul.

— Pai M. Ta . . . . . am doisprece foale goale, doisprece părechi de șolduri de învelit în țoale, și de cînd cu rezmerița lucrul cismăriei a stinchit rău, de nu mai cîștig nici cît se amăgesc foamea plodanilor. Și am zis eu în gîndul meu: Mă Guraliule, ean fă pînă la moș Popa Onufrie și-i cere cu împrumutare cîți-va taleri, pînă s'o potoli rezmerița. Păi M. Ta popa mi-a respuns „Ei, mă

Ei adecă au văzut, că numai dacă vor sta toţi una, se vor putea apăra de duşmanul, care se lipise de trupul lor pentru a li suge sîngele.

Şi aşa s'au pus să strîngă pe toţi creştinii într'un partid mare creştinesc, numit partid creştin-social«.

La început acest partid a fost înduşmănit de protivnicii creştinismului de tot tare şi lupta ce s'a fost încins, a fost o luptă pe viaţă şi pe moarte. Dar Dumnezeul cel mare, văzînd pe a cui parte stă dreptatea, a ajutat şi partidul creştin-social a învins şi astăzi el este cel mai puternic partid din împărăţie, avînd chiar doi bărbaţi din sinul său în minister, între cei dintăi sfetnici a Prea luminatului nostră Impărat.

Şi ceea ce au făcut Nemţii din ţările apusene, voim să facem şi noi; cu ajutorul lui Dumnezeu vroim să aducem pre toţi creştinii într'un partid mare creştinesc, ca apoi să ne putem apăra cu mai multă uşoritate de protivnicii noştri.

Lucrul pe care l-am început, este lucru greu; căci lipitorile satelor s'or pune la muncă şi n'or cruţa nici o jertfă, fie ea cît de mare, să ni zădărnicească lucrul nostru. Asta comitetul naţional a ştiut-o şi deci, ca să poată ajunge la o izbîndă, s'a pus în conţelegere cu conducătorii *partidului creştin-social din capitala împărăţiei din Viena*, ca să ni steie în ajutor în lupta începută şi cu ajutorul lui Dumnezeu şi a partidului creştin-social din Viena, nădăjduim că vom ajunge la bun sfîrşit.

Tot aşa cum au făcut-o cei din Viena, vroim să facem şi noi, să ne strîngem toţi în un partid mare, ca să ne apărăm şi legea şi limba şi credinţa şi averea.

Vom avea deci dintăi să ni desrobim din ghiarele lipitorilor şi apoi să ne ferim ca să nu mai cădem în mrejele lor.

Şi dacă începem acuma lupta cu aceste lipitori şi vă rugăm pe voi, fii ai poporului romînesc, să ni staţi în ajutor întru repunerea duşmanului creştinităţii, nu vă zicem că cu arma în mîni să săriţi întru repunerea acestuia, ci numai ca să vă feriţi de ei şi să nu li fiţi mai departe slugi. Nu cu sabie şi cu foc avem să-i nimicim, căci aceste nici legea creştinească şi nici legea împărătească n'o iartă, ci numai cu arme ertate şi cinstite avem să-i combatem.

Şi fiind, că partidul creştin-social din capitala împărăţiei are deja un program bine chibzuit şi bine alcătuit, şi noi vom urma acestui program, care s'a dovedit că este într'adevăr bun.

Ştiut este, că protivnicii noştri au căutat totdeauna să ni strice moravurile noastre bune, ca apoi să ni piardă şi pe noi; vom lupta deci pentru aducerea de moravuri bune în păturile noastre, stirpind patima beţiei; vom căuta să ne disrobim în

---

ăsta, talerii nu cresc în dudăuri . . . Munceşceţi meşteşugul şi-i da de taleri.“

— Bine ţ'o grăit Părintele, zise Vodă.

— Mi-a grăit bine? . . . . . De ce? popa munceşte? Boscoredeşte numai din gură toate alea Duminica şi în zile de praznic şi după ce se pricistueşte în altariu, imparte cu palamariul colivele de la oameni, grău cu miere şi miez de nucă şi înnoadă în basmaua din brîu mulţi taleri, tot în lescăi turceşci de argint . . . Da ce? A muncit popa pentru aşa cîştig. Ba numai cît a băgat discul sub nasul creştinilor şi fie-care i-a dat din ce n'au avut . . . Păi astă muncă se chiamă? Pre mine mă trec nădufurile din faptul zilei pînă noaptea tîrziu, cînd sfîrie pe sfîrşite mucul opaiţului, si tot nu am mălaiu pentru copii.

— Aşa crezi, jupîne Guraliule? Popa cîştigă mult şi lesne iar tu munceşti tot în sec? Va să zică nu eşci mulţămit cu meseria ta?

— Da cum oiu fi mulţămit Măria Ta?

— Dacă-i aşa, eacă mîne tot e Sănta Duminică, tu să iei slujba popei, să boscorodeşci tu în locul lui . . .

— Să trăeşci, M. Ta, zice jupîn Gurahliu, popă mă vrei, popă voiu fi. .

*

Cum ajunse acasă jupîn Guraliu, strigă din tindă muierei lui: Nastasio, sunt popă; de acum fără de muncă o să avem de toate. . . .

Bieata femee îşi făcu pe ascuns cruce zicîndu-şi: aoleo! atîta 'mi mai trebue, s'a smintit bietul omul meu!

ale negoţului de lipitoarele păgîne; vom lupta în protiva cămătăritului. fie acesta cu braţele noastre sau cu averile noastre; vom lupta contra tuturor înşălăciunilor, ce se fac pe socoteala poporului nostru şi nu vom înceta, pînă nu l'om videa şi pe acesta luminat, cum sînt popoarele celelalte din ţările dela apus. Clevetirii şi minciunii îi jurăm duşmănie de moarte, ear muncii cinstite sprijinul cel mai mare. Cu arme cinstite ni vom apăra drepturile noastre şi vom griji ca să sădim în inimile fiilor noştri dragoste pentru limbă şi lege şi credinţă creştinească. Cu asemenea arme vom căuta ca să ni recîştigăm şi averile pierdute şi trecute în mînile străinilor.

In această luptă avem lipsă de ajutorul vostru, fii ai poporului romînesc.

Urmaţi-ne sfaturile noastre şi va fi bine de noi, căci vom putea scăpa odată de acele lipitori, cari ni strică moravurile, ni iau averile şi ne înveninează sufletele. Urmaţi-ne în lupta încinsă pentru lege şi limbă, pe care o începem cu credinţa în Dumnezeu.

De ale gospodăriei.

Multe năcazuri şi nevoi îi împresoră pre oamenii noştri dela ţară. Traiul ţăranului gospodar s'a îngreoiat dela un timp încoace şi sîntem pătrunşi de durere adîncă, cînd ascultăm plîngerile şi tînguirile din toate părţile a scumpei noastre ţărişoare.

Sărăcia este duşmanul cel mai puternic, care a dat năvală din toate părţile asupra gospodarilor noştri, ear învingerea duşmanului amintit atîrnă ca şi în răsboi adevărat dela dibăcia (iscusinţa) luptătorilor, dela meşteşugul armelor şi dela destoinicia şi sinceritatea comandanţilor.

In pilda de sus înţelegem sub comandanţi: preoţimea, învăţătorimea, profesori, amploiaţi şi studenţimea apoi conducătorii politici ai poporului.

Sub luptători înţelegem oamenii dela ţară, cari se ocupă cu meseria gospodăriei, iar sub iscusinţa luptătorilor, înţelegem gradul de cultură generală şi specială adecă mulţimea cunoştinţelor şi învăţăturilor folositoare asupra gospodăriei şi apoi cunoştinţa şi întrebuinţarea altor mijloace bune în combaterea sărăciei.

In tabăra comandanţilor putem zice, că azi cu foarte puţine abateri, bate aceeaş inimă caldă pentru binele poporului nostru şi putem nădăjdui, că în viitor fiecare bărbat învăţat îşi va alătura puterile sale în mod sincer şi desinteresat pentru a p ă r a r e a n e a m u l u i r o m î n e s c.

Aruncînd însă o privire asupra stării culturale a gospodarilor noştri, cu durere de inimă trebue să mărturisim, că ei au remas încă departe înapoia altor neamuri şi că tocmai de aici se trag toate necazurile, ce i-a cuprins.

Mulţi însă, foarte mulţi, sînt analfabeţi, adecă nu

Numai la urma urmei — dupe ce-i povesti cele întîmplate, se mai domoli şi groaza Nastasiei. Părintele Guraliu, blagoslovi copiii, care cereau mălaiu zicindu-le: „nu numai cu pîne trăeşte omul, ci şi cu tot cuvîntul ce esă din gura Domnului!“ că aşa 'i respunsese popa Onufrie cînd el pasă-mi-te se jăluia că n'are pită pentru copii.

— Toate bune, zice la urmă Nastasia, toate bune, omule, dar cum o să faci mîne slujba la biserică, cînd nici de bucoavnă n'ai avut parte s'o treci din scoarţă în scoarţă, la tinereţe.

— Ean lasă, fă Tasio, că m'oi pricepe eu să boscorodesc ca popa de nu'l pricepe nici baba Spanchia cea care a ţinut lumînarea la 12 popi, nici chiar Ţîrcovnicul Dănăilă, cel care a învăţat toată cartea la şcoala domnească din Tîrgoviştea.

*

A doua zi Duminecă palamariul mătură în faptul zilei, desprăfui iconostasul cu icoana praznicului, că avea să vie Vodă la biserică şi era să fie şi popă nou. . . .

Da, ce să mai lungim vorba? Veni Vodă cu alaiul său împărătesc şi biserica se umplu de oameni ca un cuib de lăstuni. Des de dimineaţă părintele Guraliu venise şi el. . . . Numa acu e acu! Cu chiu cu vai, cu ajutorul palamarului 'şi puse stiharul, felonul, patrahirul. Eată că dascălul de strană zice ihtenia de intrare la liturghie, iar palamariul trage clopotele în turle de se sgudue biserica. . . .

— Bine cuvintează părinte! . . .

In numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfîntului Duh! zice părintele Guraliul, din mijlocul dverelor împărăteşti. . . .

ştiu a ceti şi a scrie, ei au rămas fără carte şi orbecă aşa zicînd fără lumină prin întuneric.

Ei nu cunosc multe lucruri bune, din cari ar pute trage folos şi s'ar pute înfiripa cu încetul, şi tot aşa nu cunosc ei multe alte lucruri stricăcioase, de cari ar trebui să se ferească şi se aleg în amîndouă feliuri cu pagubă.

Privind mai de aproape la ocupaţiunea lor zilnică, adecă la purtarea meseriei gospodăreşti, cu durere trebuie să mărturisim, că meşteşugul acesta binecuvîntat de Dumnezeu de mii de ani îl poartă numai din deprindere fără pricepere, adecă fără să aibă cunoştinţi lămurite asupra feliuritelor lucrări, ce provin în gospodărie în decursul anului pe lîngă casă, în grădină şi în ţarină.

Pămintul s'a strîmtorat de tot prin împărţirea între copii şi copiii lor; şi prin durata lungă a timpului, s'a sleit şi nu produce adecă nu rodeşte cum a rodit mai demult, *ear birurile şi toate cheltuelile sînt azi mult mai mari decît în vremurile trecute* şi dacă oamenii nu poşed iscusinţa trebuincioasă în purtarea meseriei lor şi nu se folosesc de iscoditurile meşteşugite şi folositoare ale gospodarilor învăţati, urmează de sine, că ei vrînd nevrînd dau tot îndărăpt, sărăcesc pe zi ce merge şi se văd cuprinşi de năcazuri de tot felul.

Pentru combaterea şi infrîngerea răului amintit şi cu dor ferbinte de a-i rădica pe ţăranii noştri bucovineni pe aceaş treaptă culturală şi economică (materială) cu celelalte popoare conlocuitoare a hotărît partidul naţional *edarea gazetei »Apărarea Neamului«, scrisă şi tipărită pe înţelesul neamului romînesc dela ţară, pentru a-i da lămuriri folositoare asupra tuturor afacerilor din ţară şi din străinătate şi a-i da regulat şi sfaturi despre trebuinţele gospodăreşti.*

Cu aceasta împlineşte „Partidul naţional“ una din hotărîrile luate demult în sînul comitetului său şi răspunde totodată şi dorinţei sosite din ţară la adresa sa.

Eu, care am luat sarcina grea asupra mea, de a griji de sfaturi potrivite pentru rubrica *„De ale gospodăriei“*, adresez un apel călduros cătră întreaga p. t. inteligenţa romînă din ţară cu rugămintea, de a-mi da mînă de ajutor în privinţa aceasta, trimeţîndu-mi cîte un sfat gospodăresc folositor şi potrivit timpului, sau cel puţin a-mi îndegeta din cînd în cînd ce fel de sfaturi ar fi mai de folos pentru gospodarii noştri.

Grigori Halip.

Jecuţelul şi poporul nostru.

În numărul trecut am înşirat lucrurile de căpitenie din casă, cari se pot împlini pentru birul neplătit şi cari nu.

Jecuţii sau secveştri trimişi prin sate din partea stăpînirii, se vede, că nu cunosc legea cam bine, căci ei împlinesc şi scot — după cît ni este nouă cunoscut — fără multă vorbă, adeseori şi straiul

— Prea bine, zice Vodă, zi înainte părinte.

— In numele Tatălui şi al Fiului . . . poftoreşte Guraliul.

— Dă mai nainte, strigă Vodă mai tare.

— Şi al Sfîntului Duh! . . . hm! hm! hm! Dascăle, ce mai vine?

— Haide, jupîn Guraliul, — desleagă traista cu moliftele, cum făcea părintele Onufrie. . . . Nu ziseşi că meşteşugul popei nu este muncă ca cismăria ta? Haide, înainte că de nu, te spînzur!

De geaba îşi înghiţia bietul jupîn Guraliul scuipatul şi-şi tot frămînta limba în gură, ca nu eşia din ea nici atîta graiu cît mai ţişneşce făină din gura vescei la moară, dupe ce toate boabele meiului au curs făină aurită în sacul omului şi morarul şi-a luat merticul.

— Blagoslovenia Domnului . . . Blagoslovenia lui Hristos. . . . Păi se-ţi ie dracul meşteşugul, părinte Onufrie, strigă Guraliul necăjit. — Tot mai uşor 'mi este să trag sfoara ceruită de păr de porc, să cos carîmbii însuraţi de la toţi cîmpinenii, de cît să zic Doamne milueşce pîn'oiu face clăbuci la băerile gurei . . . Spînzură-mă, Măria Ta, că popă nu mă fac!

— Ei jupîne, zice Vodă rîzînd. Fie-ce meserie are greutăţile ei . . . Cine se ţine de a lui şi nu înjură pre a altuia, o nimereşce mai bine de cît tine. . . . Vezi de calapoade şi de tălpi şi nu mai înjura pre popa, de vrei să sporeşti . . . De liturghie nu eşti făcut; să te ved acum la cismărie: să 'mi faci cisme la oşteni, că resmeriţă neresmeriţă, — cisme ne trebue!

— Să trăeşti, Maria Ta, strigă Guraliul, scoţînd odajdiile şi îmbrăcînd cu ele pe popa Onufrie, căruia îi sărută mîna.

cel de pe urmă din casă. Ba, de multe ori se întîmplă, că jecuţii nici nu întră prin casele dătornicilor, ci scriu în protocolul lor un strai ca împlinit, fără ca să-l fi văzut măcar; căci ei doară ştiu, că mai fiecare datornic trebuie să aibă în casă un suman, un cojoc sau vre un lăicer.

Purcederea asta din urmă e aşişi de tot contra legii împărăteşti, şi dacă un datornic va fi în stare să dovedească cu martori, că jecuţul i-a împlinit un lucru din casă, fără ca să fi întrat la el în casă, apoi jecuţul va fi tras la respundere ear omul despăgubit în ori şi ce privinţă.

„Să luăm deci bine sama, cum purced jecuţii în slujba ce o fac«, şi dacă numai ar crede cineva, că i s'a făcut o nedreptate, împlinindu-i ceva, ce după lege este scutit de împlineală sau un lucru ori o vită, care nu se ţine de avuţia dătornicului (bunăoară straiul străin în casă, sau vita străină pe lîngă casa datornicului) să înainteze cît se poate de curînd pîră la căpitănia districtuală.

Pîra, care are să fie fără timbru, are să sune cam astfel:

I.

Onorabilă căpitănie, (prefectură) districtuală c. r.

Eu dătoresc pentru birul casei No. . . . şi al pămîntului suma de . . . coroane.

Eri s'a înfăţoşat domnul secvestru şi a împlinit şi scos din casă următoarele lucruri: — lăicere de lînă sau un lăicer de buci, . . . ştergare şi . . . sumane.

Că mi-a împlinit lăicerile şi ştergarele nu mă tînguiesc, că au mai remas din trînsele pentru trebuinţa casei. Eu mă deplîng numai cît, că mi s'au luat din casă sumanele, dintre cari unul e al meu şi celalalt al nevestei mele. Fără de aceste straie noi nici nu putem eşi din casă, deoarece numai atîta avem pentru zile de lucru şi sărbători.

Onorabila căpitănie c. r. binevoiască a se încredinţa, că spun adevărul şi a porunci în sfîrşit cît se poate de degrabă, ca să mi se întoarcă sumanele împlinite înapoi.

N. N.
proprietar din . . . . .

II.

Onorabilă căpitănie (prefectură) districtuală c. r.

Neplătind birul pentru casă şi pămînt la vreme, mi-a împlinit secvestrul unica vacă cu lapte de pe lîngă casă, căpătînd chiar cu 8 zile în urmă şi înştiinţarea, că se va vinde vita la licitaţie, dacă nu voiu plăti birul la vedeau dată.

Deoarece vaca e numai cît pentru susţinerea casnicilor şi e deci după lege scutită de împlineală, onorabila căpitănie este rugată să binevoiască aşadară a porunci, ca să nu se vîndă vaca la licitaţie, ci ca să mi se întoarcă cît de curînd înapoi.

N. N.
proprietar din . . . . .

III.

Onorabilă căpitănie (prefectură) districtuală c. r.

Cu vr'o 3 zile în urmă am primit o înştiinţare dela visteria c. r. din . . . . că în 14 zile mi se va vinde căruţa, care a fost împlinită pentru o plată de bir, ce o dătoresc. Intîmplîndu-se una ca aceasta, aşi remînea cu copiii mei lipiţi pămîntului.

Afară de un bordei şi 8 prăjini de pămînt, şi de unelele lucruri în casă, de care ne folosim și cari în virtutea legei sînt scutite de împlineală, mai am şi un cal slăbănog şi „căruţa împlinită“ cu care îmi cîştig din cînd în cînd un ban, cărînd pentru plată lemne, cărămidă, piatră şi altele.

„Cu căruţa înplinită îmi cîştig deci hrana pentru mine şi copiii mei.

Onorabila căpitănie binevoiască aşadară a desrădica licitaţia şi a hotărî, ca să mi se reîntoarcă căruţa, care în cazul de faţă e şi după lege scutită de împlineală.

N. N.
proprietar din . . . . .

IV.

Onorabilă căpitănie, (prefectură) districtuală c. r.

Bărbatul meu să fie — după cum am auzit — dător cu birul pe anul trecut.

Mai dăunăzi a venit secvestrul la noi în casă şi a înplinit — fără să întrebe mult — mai multe lucruri din casă, dintre care 1 cojoc, 1 suman, 3 lăicere de lînă de patru coţi de lungi, 12 ştergare şi 50 de torturi de bumbac, toate lucruri, cari nu sînt ale bărbatului meu, ci ale mele, căci eu nu m'am măritat de mult şi aceste lucruri le-am căpătat ca zestre dela părinţi.

Ca dovadă pentru cele zise, rog să fie ascultaţi ca martori următorii gospodari şi gospodine din satul meu: (George Floare, Nicolai Talpalar,

Vasile Trandafir, Casandra Cimpoi şi pe părinţii mei Petru şi Agripina Mîndrescu.)

Aceştia toţi pot şi jura, că toate cele spuse de mine sînt fapte adevărate şi nu iscodituri.

Ca să-mi aflu dreptul meu, rog:

Onorabila căpitănie c. r. binevoiască deci a încuviinţa un termin spre a asculta martorii mei şi a porunci totodată, ca lucrurile să nu se vîndă la licitaţie, pînă cînd nu se va hotărî asupra pîrii mele.

N. N., nevasta lui . . .
proprietari de casă (No. . .)
în satul . . . . .

V.

Onorabilă căpitănie (prefectură) districtuală c. r.!

Astăzi am primit o scrisoare dela visteriea din . . ., că lucrurile mele, cari au fost împlinite de jecuţul . . . în zia de . . . se vor vinde la dobă Joi în . . . 1908.

Deoarece eu în ziua aceea, cu toate că am fost întreaga zi acasă, nici nu l'am văzut pre jecuţel pe lîngă casa mea, lucru pe care'l pot dovedi prin gospodarii N. N. şi N. N., cari au lucrat toată ziua la rădicarea unei şuri, împlineala s'a făcut contra legii.

Rog deci ca laudabila prefectură să binevoiască a da poruncă, ca terminul pentru vînzare să se amîie şi lucrurile împlinite să mi-se înapoească, căci împlineala a fost făcută contra legii.

N. N.
proprietar în . . . . .

Cam astfel au să sune cererile înaintate prefecturei.

Şi dacă gospodarii împricinaţi vor urma sfaturile noastre, ei de multe griji vor fi feriţi.

Numai una îi rugăm pre toţi gospodarii, cari înaintează o astfel de cerere şi anume:

„Toate cele spuse în aceste cereri să fie numai adevăr, căci numai atunci li se va face dreptate.“

Glasuri din popor.

Domnule gazetar!

Te rog să pui scrisoarea asta, care am scris'o la îndemnul mai multor gospodari, în gazeta dumitale »Apărarea neamului.«

Tare ne-am bucurat noi ţăranii, cînd cu poşta de Duminica paştilor am căpătat o gazetă noauă »Apărarea neamului“, aşa una, cum ni-o doriam noi ţăranii demult si foarte tare li mulţămim acelor domni, cari cunoscînd nevoile noastre, au dat gazeta asta afară. Mai mare însă ni-a fost bucuria, cînd în ea n'am aflat nici un cuvînt de suduială şi bajocură, cum aflam totdeauna în cinstita gazetă „Voinţa Poporului“, care şi-a pus numele ista, numai să ne îmbete pe noi ţăranii cu apă rece, ca să ne facem slugile unor suflete dornice de mărire şi trai bun. Ea să fie voinţa noastră, după cum scriu ei, pecînd ea e numai voinţa unor slugi plătite.

Ne mirăm foarte mult, de unde pot sudui aceşti domni, cari zic că's prietenii noştri, atîta de mult, că doară au îmblat pela şcoli şi noi dacă trimetem băieţii noştri la şcoli, nu-i trimetem, ca să înveţe a sudui şi bajocuri oamenii, ci să se facă oameni cuminţi. Noi ţăranii putem destul sudui şi bajocuri cu patrarea şi cu cu demerlia şi am voi să ne lăsăm de aste sudueli, că-i păcat înintea lui Dumnezeu, nu însă să mai învăţăm, ca să putem sudui apoi cu coreţu.

Doamne, doamne, de ce nu crapă pămîntu, să-i înghite pe eşti oameni, că poate apoi om pute trăi în pace şi lineşte. Domnule gazetar, cînd ar începe a bajocuri unul dela noi, care a citit gazeta »Voinţa«, nu te-ai pute spăla cu tătă apa depe faţa pămîntului.

Noi mult ne-am gîndit, dece bajocureşte gazeta ceea aşa de tare pe oameni cinstiţi şi am aflat unde-i buba. Pe ei nu-i bagă nime în samă, doară numai nişte prăpadiţi şi ca să arete lumii, că sînt şi ei, îi dau din suduială, că de unde ar pute şti cineva, că este un partid mocrat, cum zic ei, care poate sudui bine, foarte bine.

Aferim, cînd credeţi, ca numai prin bajocură şi suduială să treceţi înainte. Nici un stupit n'am da pe voi, voi cărturarilor fără de inimă pentru noi ţăranii, cari voiţi să îmbătaţi lumea cu apă rece, ca să ne supunem orbiş voauă, spre a vă îmbogăţi pungile voastre prin munca noastră. Nouă, ţăranilor, pe cari iaţi înşelat pînă acuma, ni s'au deschis ochii şi vă spunem să nu ni mai trimeteţi gazeta voastră, »Voinţa Poporului«, care e numai voinţa voastră. De gazeta asta noauă »Apărarea Neamului« ne vom ţinea ca orbul de gard, căci numai la ea e toată nădejdea, că ni va apăra neamul, după cum dorim noi ţăranii. Voi vaţi papat

încrederea la noi. Sîntem destul fripți cu banca ţării şi multe alte făgădueli, cari ni le-aţi făcut, numai să vă dăm glasul de deputat. Dară deacuma o să vă alegem de deputaţi pela paştile cailor, căci ştim noi ce plătiţi dumniavoastră, nici o ceapă friptă.

Te rugăm să nu bănueşti, domnule gazetar, că te-am năcăjit că scrisoarea asta; dară ne doare inima, cînd vedem, cum fac mocraţii bajocură de noi şi n'au nici o grijă de noi, ca să citească şi alţi gospodari şi să ştie cine-s aceştia şi să se ferească de ei ca de foc, cu bota să-i ieie oamenii dela casa lor. Dacă nu ţi-a fi cu supărare, domnule gazetar, ţ'om mai scrie încă multe despre cele, ce cred oamenii noştri despre cei ce au învîrtit politica pînă mai an.

Cu plecăciune
Toderaş alui Georgi.

Din Vicov de sus.

D-le Redactor!

Mare bucurie am avut, primind de sf. Paşti gazeta D-Voastre »Apararea neamului«. Şi cum nu m'aşi fi putut bucura, dacă am văzut, că sînt scrise în ea despre lucruri, cari ni sînt de cel mai mare folos. Cea mai mare bucuriə mi-a făcut însă aceea, ce aţi scris despre Vicovul de sus. Cînd am cîtit aceia, mi-a venit a plînge. Era scris despre lucruri, cari le ştiam eu şi care trebuia să le ştie fiecare om cu tragere de inimă pentru neamul nostru, dară care nu le bagă nime în samă. Lumea s'a fost deprins cu relele cele aşa de tare, de-i pare acuma, că nu-i nemică rău, şi că trebue să fie aşa. Amu de abia mi s'au deschis ochii şi mie şi la toţi Vicovenii. Amu videm unde am ajuns, sau mai bine zis, unde ne-a adus nepăsarea noastră şi şărlătănia perciunaţilor. Pînă amu eram orbiţi. D-voastră ni-aţi deschis ochii şi ni-aţi arătat prăpastia, lîngă care am ajuns şi în care vom trebui să ne prăbuşim, dacă nu ne vom da înapoi cît este încă vreme. Mai un paş şi sîntem prăpădiţi pentru totdeauna. Mie îmi pare aşa o politică tare bună, adecă să se deie toate relele şi nerînduelile din fiecare sat la lumină, că poate numai aşa se vor feri oamenii noştri de ele şi vor îndrepta ce au stricat pînă amu. Dacă vor merge treburile în fiecare sat bine, atunci cred, că va fi bine şi de toate satele şi prin urmare şi de toţi bieţii Romîni, cari locuesc în ele. Bine ar fi, dacă s'ar scrie din fiecare sat cîte ceva despre nevoile şi relele, cari sînt în ele, în gazeta „Apararea Neamului", că poate măcar aşa vom ajunge la un folos ceva. Dară şi Romînii de prin sate trebue să bage de samă de cele ce vor ceti şi să se ferească de duşmanii, cari cată să ni prăpădească. Feriţi-Vă oameni buni cît este încă vreme!

D-lor dela »Apararea Neamului« li doresc sănătate şi li mulţămesc din inimă, pentrucă au scos o gazetă aşa de bună încă cît nu era prea tîrziu!

Vasile a lui Ilie Pitic.

Intimpinarea „Apărării Neamului".

Onoratei Redacţiuni dela »Apărarea Neamului« în Cernăuţ.

Mulţămită lui Dumnezeu, că văd în sfîrşit ivită. »Apărarea Neamului«, care are a lumina poporul pe calea adevărului. Inainte cu Dumnezeu! Lumina ce are a se respândi prin gazeta aceasta va contribui de sigur la strîngerea rîndurilor între cei reslăţiţi.

Cu dragoste frăţească:
Ioan Dorofteiu, paroh.

* * *

Domnilor dela gazeta »Apărarea Neamului«. Nu-s nici eu de ieri, de alaltă eri şi am cetit şi mai cetesc gazete romînesti. Nu ştiu cum, da aşa îmi vine, că gazeta asta a D-voastră nu-i ca altele, să spuie multe cele, numai ce ne doare pe noi să nu spuie. Cum îi omul cel detreabă, îl vezi întăiaşidată şi ţi-i drag, aşa-i şi cu gazeta D-voastră, cum am cetit-o, tare mi s'a lipit de inimă. Vă poftesc să vă înduraţi de noi ţăranii romîni şi să ne aparaţi cum făgăduiţi, că aveţi de cine ne apara. Mă închin de sănătate la D-voastră cu plecăciune.

Nicolai Percec
gosp. în Crasna-Putna.

* * *

Sălut cu deosebită bucurie apariţia »Apărării Neamului«. Dea Domnul să progreseze în folosul neamului nostru romînesc şi al bisericii noastre ortodoxe.

Paroh Ambrosie Gribovici.

Sălutăm cu mare entusiasm apariţia »Apărării Neamului« şi sîntem încredinţaţi că va realiza programul său. Să trăiţi, domnilor dela gazeta »Apărarea Neamului«, că aţi fost aşa de buni şi mi-aţi trimis gazeta. Gazeta îi scrisă pe înţelesul nostru şi-i tare bine scrisă, chiar şi copiii mei o pricep. Acuma înţeleg, D-voastre ni voiţi bine şi nu căutaţi a ne bălămuti, cum ne bălămutesc alţi domni, cari par' că n'au nici suflet nici Dumnezeu! Eu am cea mai bună nădejde, că D-voastre îţi împlini ceia ce scrieţi, pentru ce Vă doresc sănătate şi răbdare, ca să aduceţi lucrul la capăt.

Mă închin cu multă plecăciune al D-voastre: Ceahor, în Duminica Tomei 1908.

Toderică Cilievici

* * *

Eu, jos subscrisul, tare m'am bucurat, că nu m'aţi trecut cu viderea, domnilor dela gazeta »Apărarea Neamului«, ci mi-aţi trimis gazeta să o citesc. Eu când am citit-o, aşa de tare m'am bucurat, că cuvintele le-am supt citindu-le, nu alta. La toţi din sat am să li spun, ce gazetă bună e gazeta, ce mi-aţi trimis'o. Dumnezeu sfântul să Vă ajute, că bun gând aveţi şi eu Vă voiu scrie, ca să ştiţi, cum îmblă alţii să ne buimăcească cu minciunile lor spurcate şi urîte. Scrieţi vorbele aceste în gazeta D-voastre, ca să ştie lumea, cu cine aveţi de lucru. Sănătate şi voie bună Vă doresc.

Constantin Cilievici
din Ceahor.

* * *

Către redacţia „Apărarea Neamului"
în Cernăuţ.

Salut cu bucurie apariţia preţuitei D-Voastre gazete şi-i doresc succes bun spre înflorirea şi bună înţelegerea a tot neamului romînesc. Deie bunul Dumnezeu, ca toate certele între neamul romînesc să dispară şi toţi să se strîngă la un neam mare vrednic de nume de Romîn.

Piedecăuţi, în 30 April 1908.
Vasile Rodenciuc, paroh.

* * *

Onorabile d-le redactor!

Vă mulţămesc foarte frumos, că mi-aţi trimis valoroasa D-Voastre gazetă. Cuprinsul ei m'a emoţionat adînc, mai ales deoarece promiteţi, că chestii personale nu vor afla loc în ea, precum eram deprinşi a ceti maică în fiecare număr al gazetelor existente pînă acuma. D-zeul Romînilor să Vă deie sporiu în activitatea D-Voastre.

Dorind vieaţă îndelungată »Apărării Neamului« mă subsemn cu deosebită stimă:

Petru de Teutul.

In urma sfintelor sărbători şi a zilei de I Mai, care a fost sărbată de toţi muncitorii, apoi în urma sfaturilor pentru legătura noauă politică numărul de faţă nu a putut apărea mai curînd. De acuma înainte va apărea la timp.

Din lumea largă.

Romînii bucovineni la Iaşi. Joi săptămîna au plecat vr'o 500 suflete romîneşti dela noi din ţară la Iaşi să vadă locurile măreţe depe vremea lui Stefan cel Mare şi a altor domnitori mari. Primirea ce au avut'o Romînii noştri acolo nu e de descris. Aşiş la hotarele regatului romînesc au fost toţi întimpinaţi cu muzici şi cu mii de strigăte de binevenire şi conduşi pînă la Iaşi, unde au fost aşteptaţi de stăpînire şi de floarea fruntaşilor romîni. Descriere amănunţită despre primirea fraţilor noştri vom aduce în numărul viitor.

Moartea unui ministru. Săptămîna trecută a murit în Viena ministrul Peschka, bărbatul de încredere al Nemţilor, vrednic şi cinstit bărbat, palit fiind de dambla. Cu el s'a stîns unul din cei mai fruntaşi barbaţi ai Nemţilor şi jalea în urma lui e mare.

La gimnaziul romînesc nin Cernăuţ se află un profesor suplinitor cu numele Schleyer Itzig, care a început a năcăji pe băeţii noştri. E destul de frumos din partea noastră, că l'am primit pe un astfel de fiu de cîrşmar să ne înveţe copiii noştri; ca mulţămită ar trebui cel puţin să se poarte cum se cade. Prilej la jalbe a dat d-sa destul. Ear pe dl director Bujor îl rugăm să deie puţin sama, ce face acest fiu a lui Israil cu copiii noştri. De nu se va îndrepta, vom ma stai cu el la sfat.

Legea cîrşmăritului în ţara Englezului a fost scoasă la bun capăt. Şi aici erau puzderii de cîrşme, ţinute de aceleaşi lipitori ca şi la

noi și patima beției se răspîndea ca ciuma. Legiuitorii au făcut o lege în virtutea căreia a treia parte din cîrșme au să fie îndată închise, ear cele remase pînă în 14 ani rînd pe rînd închise. Oare vom ajunge și noi vremea să videm în locul cîrșmelor dugheni creștinești de marfă trebuincioasă noauă?

O faptă revoltătoare. In biserica sfîntului Mihail din Viena s'a întâmplat săptămâna trecută un lucru grozav. Biserica era plină de credincioşi, cari cu mare băgare de samă ascultau cuvintele blînde ale preotului, care-şi sfîrşise predica sa zicând că *»mai este un Dumnezeu«*. Indată după aceste cuvinte se ridică un om mai în vârstă şi cu mânile ridicate în sus strigă că: *»nu este nici un Dumnezeu«*. Dintr'un tăiu au remas toţi cei de faţă uimiţi. Dar reculegîndu-se, s'a iscat o zurbală grozavă şi între strigăte şi înjurături a fost cel ce zise cuvintele din urmă scos afară şi predat pe mîna dreptăţii. Aici s'a aflat că omul cu pricina e un jidov cu numele Haiman, şi că el e ateist, adecă că nu crede în nimic. Furia poporului era aşa de mare, că dacă el n'ar fi fost dus în arest, ar fi fost sfîrticat în bucăţi. Asta-i politica păgînilor, cari şi credinţa în Dumnezeu vreau să ni-o răpiască.

Din Vicov de jos. Am auzit, că în Vicov de jos merg treburile aşa de bine, încît vor fi aleşi în comitetul comunal mai mulţi jidani decît gospodari. Daţi sama ce faceţi oameni buni, că ar fi mare ruşine pentru voi aşa ceva. Il rugăm şi pe părintele şi pe domnii învăţători, să facă ce vor putea ca să scape satul de aşa o pacoste.

Din Bosanci ne-a sosit ştirea, că au început a merge trebile spre bine. S'au înţeles preoţii cu învăţătorii si au înjghebat un cabinet de lectură şi un cor de plugari. Din cabinetul de lectură împrumută cei ce ştiu ceti, cărţi acasă. Duminicile şi sărbătorile se adună toţi în casa, în care se află cabinetul, citesc gazetele şi ascultă sfaturile celor chemaţi să-i sfătuiască. Laudă vouă Bosăncenilor! Tot aşa nainte pe calea pornită şi va fi ferice de voi!

Din St. Ilie. De-un an şi mai bine, e biserica din Sf. Ilie fără cruce. Au făcut oamenii poftiri, dar degeaba. S'au ales numai cu un rînd de şchele în preţ de 1200 cor. şi vr'o 5 comisiuni cîte 200 cor.; şi aceste toate pe spatele bieţilor ţărani. Au voit adecă inginerii să constate mai întâi ori de o zidire dela Stefan cel Mare e destul de tare să nu se prăbuşească?!? A putrezit şi şchelea şi biserica nu s'a reparat, ci stă ca o casă pustie; p l o u ă ş i n i n g e î n ea; prefectul districtual dl Dr. Erast Tarangul n'are timp să se ocupe cu nevoile bieţilor ţărani? Rugăm pe această cale să se facă odată ordine, caci am plătit destule comisiuni şi tot n'avem biserică ca oamenii.

Din Costîna ni soseşte ştirea, că cîrșmele au stat în noaptea spre sfintele Paşti deschise pînă la miezul nopţii, avînd astfel de prilej cei slabi de înger să între în acest local afurisit chiar și în ajunul Invierii Domnului. Are dl căpitan Tarangul știre despre acest lucru? Şi dacă n'are, să binevoiască a băga sama ce fac liptoarele satelor.

Petrecere poporală. Cabinetul de lectură „Unirea sub Oadeci“ din Udeşti aranjează Duminică în 17 Mai 1908 o petrecere poporală împreunată cu dans şi concert în localităţile cabinetului la oarele 2 p. m. Intrarea de familie 1 cor. şi de persoană 50 bani. Şi pe calea aceasta se învită toată suflarea romînească din apropiere şi depărtare ca să participe în număr cît se poate de mare. Venitul curat este destinat pentru acoperirea dătoriei, care s'a făcut cu cumpărarea grădinei şi a casei naţionale. Supraslovirile se vor primi cu mulţămită şi se vor achita pe cale ziaristică.

O mare nenorocire s'a întîmplat Duminica trecută pe rîul Dnieper din ţara moscăcească. O barcă trecea rîul, ducînd cu dînsa 150 credincioşi, ce veneau dela biserică. La mijlocul apei barca, care era prea mult împovorată, s'a cumpenit în o parte şi cît ai bate în pălmi s'a cufundat cu oameni cu tot. Numai 30 de inşi au putut scăpa, pecînd ceilalţi au dispărut în valuri.

Focul din Hălăuceşti. Vinerea trecută un mare foc a isbucnit în satul Hălăuceşti din judeţul Roman. Focul a provenit din vina unui sătean,, care pusese afară de mămăligă. De oarece bătea un vînt puternic, focul se întinse cu mare iuţeală aşa încît, în mai puţin de un ceas, şepte case fură cuprinse de flacări. Locuitorii, neavînd mijloce de luptat în contra focului şi fiind

zăpăciţi de spaimă, se uitau încremeniţi, cum le ardea întreg avutul. Proprietarul moşiei, dl Guţulescu, fiind vestit alergă în grabă cu o pompă şi mai multe sacale şi luă îndată măsuri pentru stîngerea focului. Mulţămită acestei interveniri, focul nu se întinse mai departe aşa, că numai opt case cu gospodăriile lor au fost nimicite. Cei opt locuitori, greu încercaţi de această nenòrocire au primit din partea proprietariului ajutoare în bani, în material pentru reconstruirea caselor cum şi în hrană pentru ei şi pentru vitele lor.

Răsbuuarea unui cioban. O groaznică nenorocire s'a întîmplat Vineri în comuna Greaca jud. Olt, care a pătruns adînc întreaga populaţie a satului. Sătenii din comuna Greaca în urma înţelegirei stabilite cu proprietarul au transportat Vineri într'o luntre peste Olt, oile din sat, care aveau să pască acolo într'o luncă. După ce sătenii se înţeleseră asupra modutui cum aveau să-şi împartă produsul lor, 14 din ei se urcară în luntre şi trecură Oltul spre Greaca, iar peste o oară se urcară alţi 10 săteni. Luntrea porneşte la larg, iar ciobanul Bădălan se desbrăcă de haine şi începu să se roage de ceilalţi să-l lase pe el să vîslească. In cele din urmă el izbuti să înduplece pe Dumitru Pescar, care conducea luntrea să-i dea lui locul, deşi mai mulţi săteni, care nu se aveau bine cu Bădălan, s'au opus. Acesta luînd conducerea luntrei încercă de cîteva ori s'o restoarne şi în cele din urmă ajugînd în dreptul unei zeghe porni luntrea mai repede şi o izbi de această zeghe, răsturnînd-o. Imediat Bădălan sări în apă şi voi să scape prin înot. Unul din săteni îl prinse însă şi dispăru cu el în valuri. Dintre toţi cei care se aflau în luntre, n'au putut fi scăpaţi decît numai cinci oameni. Ceilalţi au perit toţi în valuri.

Sfaturi.

Varsatul de vînt nu-i boală grea. Mai că toţi bolnavii însănătoşesc după 8—14 zile şi'n cazuri de tot uşoare chiar şi după 2 zile.

Copiii îmbolnăviţi trebuie bine păziţi de răceală şi ca să nu sgîrie bubele cu unghiile degetelor, care sînt cam de obicei necurate. Prin sgîriat se şi iscă rane dureroase şi greu de lecuit, cari sluţesc în sfîrşit şi trupul.

* * *

Dacă îl împunge pe cineva o albină sau o vespe să ieie cît se poate de repede o fălie zămoasă de ceapă sau usturoi şi să frece împunsătura.

Ori şi cum trebuie mai întâi ghimpul de scos afară.

* * *

Dacă cineva se frige, să ieie îndată o bucată de pînză de in muiată bine în terpintin şi să învălească bine partea arsă a trupului, sau să puie cît se poate de iute făină de grîu, ferind prin aceasta înflătura precum şi durerile mari.

* * *

Dureri de urechi se pot adese linişti, dacă lăşi să treacă în urechi prin o leică aburi de apă fierbinte. In loc de aburi de apă, se poate întrebuiţa şi aburi de ceai de soc şi de romoniţă.

Ori şi cum trebnie de ferit înlăuntrul urechilor de o opăreală.

* * *

Un duşman aprig al albinilor, e păinginele. Multe albini, ba chiar şi matca lor pică în leaţul păingenului, fără ca să mai scape cu viaţă.

Cine delătureazâ de prin ştiubeie numai cît păinginişul, nu foloseşte cu aceasta nimic, fiindcă păinginii ţes maică cît ai bate în palme alt leaţ. De aceea ar face albinarii foarte bine, dacă ar ucide păinginii ori şi pe unde-i află.

Mai uşor se pot păinginii ucide noaptea pe la zare de lumină, căci pe atunci îşi fac mai cu drag lucrul lor.

Verzi şi uscate.

Intr'un sat cu oameni cinstiţi, s'au furat dela un gospodar 3 gînşte.

Vornicul ruşinat de tot, dădu poruncă aspră plăieşilor să afle tâlharul.

Plăieşii presupunînd mai că în fiecare sătean pe tâlhar, aduceau în fiecare zi cînd pe unul cînd pe altul din săteni.

Aşa trecură săptămîni întregi, fără să fie prins tâlharul.

Intr'o zi porunci vornicul, pre care nu-l întrecea nime în iscusinţă — plăieşilor, să aducă degrabă în cănţălărie pe 3 flăcăi, carı erau cuno-

scuţi prin sat ca poznaşi şi pe un ţigan din satul învecinat.

Aceasta se întîmplă cît ai bate în palme şi tuspatru stăteau în rînd puşi înaintea vornicului.

Vornicul: (Cu glas aspru) Măi! cari din voi a furat gînştele lui Şindelar?

Ţiganul: (Cearcă să vorbească) . . . Nime din . . .

Vornicul: Ţineţi botul ţigane!

Cel dintăi din rînd: Eu domnule vornic făcut-am multe pozne prin sat, dar de furat încă nu m'am apucat.

Al doilea din rînd: Și eu n'am furat gînştele deşi sînt cu păcat, furînd odată un godac al vecinului meu.

Vornicul: Da ce zici tu măi Mihalache?

Mihalachi, al treilea din rînd: Ce să zic, domnule? Să ferească bunul Dumnezeu pe fiecare om de năpaste.

Vornicul: Și ce zici tu măi ţigane?

Ţiganul: (Se pleacă adînc) . . . Să trăiţi măria ta, să trăiţi ca merii şi perii pe la mijlocul verii, să trăiţi cu vorniceasa împreună, să trăiţi . . . .

Vornicul: (Mînios) . . . Nu hodorogi ţigane! spune, furat-ai gînştele sau nu?

Ţiganul: Feritu-m'a D-zeu de fapta aceasta; . . . . da unde se poate ca să fur eu gînşte şi încă din sat străin . . . Să crăp şi să chiorăsc domnule vornice de ştiu ceva de gînştele furate . . .

Vornicul: După cum aud, sînteţi cu toţii cinstiţi, dar tot unul din voi e un tâlhar.

Toţi: Ca dintr'o gură) . . . N'am furat gînştele domnule vornice . . . n'am furat gînştele . . . n'am furat . . . .

Vornicul: (Scoate din secrieşul mesei un pai cam de-o palmă întinsă de lung şi'l pune pe masă) Aşa . . . acum vom vide, care din voi a furat gînştele. (Ia paiul şi-l taie în patru părţi, şi bagă fiecărui cîte o bucăţică de pai în gură, lăsînd un capăt să se vadă) Aşa să-mi staţi mişeilor jumătate de ceas. Celui ce ia creşte paiul în gură, acela îi tâlhariul. (Toţi stau neclintiţi numai ţiganul să mai sucea din cînd în cînd).

Vornicul: (Se uită pe ciasornic) Iacă că a sosit şi timpul să vă scot paiul. (Cătră tuspatru): Scoateţi paiul din gură şi puneţi-l în rînd cum staţi, tot cîte unul aici pe masă. (Toţi fac, ţinînduşi rîndul).

Ţiganul: (Vesel de tot, învîrtindu-se pe un picior). Paiul meu n'a crescut domnule vornic.

Vornicul: (Se apropie de ţigan şi harşti o palmă, harşti şi a doua şi a treia . . .) N'a crescut măi ţigane paiul, dar pentru aceea s'a scurtat şi pentru aceia măi ţigane, tu eşti tâlhariul.

Cei trei nevinovaţi n'au avut frică, că le-a creşte paiul în gură, tu însă, cioară, te-ai temut şi ai rugumat pe furiş o parte din pai — pe cît ai crezut că va putea creşte — şi prin aceasta ai dovedit, că tu eşti tâlhariul.

* * *

Depărtarea stelelor dela pămînt. Ca să ni putem face o închipuire, cît de depărtate sînt stelele de pămînt, ni poate sluji următoarea pildă.

Să ni închipuim un urieş atît de mare, ca să ajungi cu mînile de pe pămînt pînă la soare.

Dacă el cumva şi-ar arde mîna la focul soarelui, durerea de mînă, ar simţi-o abia după 175 ani, şi atunci abia ar putea să deie un semn de durere. Acelaş semn, cei de pe soare l-ar auzi abia după 13 ani.

* * *

Din traista cu afurisenii: Să pleci calare la peţite şi să te întorci cu pielea calului pe băţ!

* * *

Să îmbli prin ogradă pîn' la genunchi în gunoi, ear' cîmpurile să ţi le gunoiască ciocîrliile.

Spre luare aminte.

Cu numărul nostru viitor vom începe a aduce sub rubrica: »*Din patimile noastre*« ştiri din întreaga ţară, despre strîmbătăţile ce le îndurăm din partea lipitoarelor poporului nostru stăruind totodată pe lîngă stăpînire, ca aceste strîmbătăţi să fie înlăturate. Rugăm pe toţi prietenii poporului nostru ca îndată ce vor auzi de vr'o mişelie a protivnicilor noştri, făcută în dauna poporului nostru, să ni deie de ştire, ca să putem afla mijloacele potrivite pentru delăturarea acestor mişelii. Dar totodată rugăm, ca să ni se trimită numai ştiri adevărate.

Redactor responsabil: **Dionisie Voronca.** Societatea tipografică bucovineană.